

Välkommen till Årsstämma 2014 i Göteborg!

En gång om året samlas riksförbundet till årsstämma. Årsstämman 2014 äger rum lördagen den 15 mars i Göteborg. Det sker samtidigt som Samhällets Styvbarn firar sitt 10-årsjubileum. Det var i Göteborg som Samhällets Styvbarn bildades på ett möte vid gamla Vidkärrs barnhem.

Årsstämman är riksförbundets högsta beslutande organ och dess befogenheter regleras av förbundets stadgar. Årsstämman brukar bestå av 40-50 valda delegater. Det är delegaterna som har rösträtt på stämman och som fattar beslut om riksförbundets färdriktning. När årsstämman pågår så är det delegaterna som styr riksförbundet, inte förbundsstyrelsen.

Delegater

Stämmans delegater väljs demokratiskt av medlemmarna.

Lokalföreningarna väljer en delegat för varje påbörjat tiotal betalande medlemmar.

Län och länsdelar med regelbunden verksamhet, men som saknar lokalförening eller annan representation, väljer en delegat vardera.

Delegater är också förbundsstyrelse, revisorer och valberedning, som medlemmarnas representanter valde på förra årsstämman.

På så sätt är alla stämmans delegater demokratiskt valda av medlemmarna.

Årsstämmans uppgifter

Granskning

Årsstämman ska granska och bedöma riksförbundets och förbundsstyrelsens arbete under det gångna året. Förbundsstyrelsen kommer att presentera en *verksamhetsberättelse* och ett *bokslut* för 2013, som årsstämman ska ta ställning till. Till ledning för årsstämmans

bedömning kommer det att finnas ett utlåtande från revisorerna, den så kallade *revisionsberättelsen*.

Propositioner

Delegaterna ska också ta ställning till de propositioner som förbundsstyrelsen lämnar till årsstämman. Det är förslag till *verksamhetsplaner* för kommande år och förslag till *budget* för 2014. De beslut som årsstämman fattar om framtida verksamhet och budget blir bestämmande för den nya förbundsstyrelsen under kommande verksamhetsår. Förbundsstyrelsen kan också lägga andra förslag till stämman. I år är det bland annat en proposition om *Alkohol- och drogpolicy* för riksförbundet.

Motioner

Årsstämman ska också ta ställning till och fatta beslut om inkomna motioner. En motion är ett skriftligt förslag från en eller flera medlemmar om riksförbundets verksamhet kommande år. En motion kan också bestå av tilläggs- eller ändringsförslag till förbundsstyrelsens propositioner.

En motion består vanligen av tre delar. Först en rubrik. Sedan en text som motiverar det förslag man har och argumenterar för förslaget. Sedan avslutas motionen med en att-sats som innehåller själva förslaget.

Motionen ska förbundsstyrelsen enligt stadgarna överlämna till årsstämman tillsammans med sitt yttrande över motionen, alltså förbundsstyrelsens förslag till beslut med anledning av motionen.

Traditionellt (svensk föreningspraxis) brukar en styrelse föreslå ett av tre beslutsförslag:

- att bifalla motionen
- att avslå motionen
- att anse motionen besvarad

De två första beslutsförslagen innebär att styrelsen rekommenderar stämman att bifalla eller avslå motionens att-sats. Finns flera att-satser kan förbundsstyrelsen föreslå att en antas och en annan avslås.

Det tredje beslutsförslaget, att anse motionen besvarad, förklaras på detta sätt i vår föreningsutbildning:

”När förbundsstyrelsen till årsstämman yttrar sig över en motion kan den föreslå beslutsformuleringen ”att anse motionen besvarad”. Det används när motionen föreslår något som styrelsen tycker är positivt, men som redan är påbörjat eller genomfört. Formuleringen kan också användas när styrelsen tycker att det som motionen argumenterar för är positivt, men att motionens att-sats är så formulerad att det blir svårt

eller omöjligt att genomföra den.” (Så arbetar vi i riksförbund och lokalföreningar, s. 52-53)

På stämman utgör förbundsstyrelsen yttrande huvudförslag. Varje delegat har rätt att föreslå ett annat beslut än det som styrelsen rekommenderar. Finns flera olika beslutsförslag från delegaterna, så ska stämmans ordförande ställa dessa mot varandra för att få fram ett förslag som kan ställas mot huvudförslaget (styrelsens yttrande). Om inget annat beslutsförslag än styrelsens föreligger på stämman, så ställer stämmans ordförande styrelsens förslag mot avslag.

Årsstämmans arbetsformer

Stämman börjar

När delegaterna anländer till stämman, så ska de registrera sig. De får då en mapp med stämmans dagordningsförslag och de dokument som stämman ska behandla, samt ett röstkort.

Årsstämman leds av ett presidium, som delegaterna väljer vid stämmans inledning. Presidiet består av en ordförande och en sekreterare för stämman (och eventuellt ersättare för dessa). Stämman väljer också två justeringspersoner och två rösträknare. Justeringspersonerna ska följa med noggrant i stämmans förhandlingar, eftersom de sedan ska godkänna sekreterarens protokoll. Justeringspersonerna ska inte vara rösträknare, eftersom rösträkning ibland kan pågå medan förhandlingarna fortsätter.

Vid stämmans inledning justeras också röstlängden, dvs förteckningen på vilka som har rätt att rösta under stämman.

Vid stämmans inledning fastställs också dagordning och arbetsordning. I arbetsordningen finns regler för årsstämmans sätt att arbeta, t.ex. att man tar två 10-minuters pauser. I dagordningen finns alla sakfrågor som årsmötet ska behandla. Endast det som står på dagordningen ska behandlas.

Möteteknik

För att få säga något på stämman ska man *begära ordet*. Det sker genom att man till presidiet lämnar in sitt namn på en lapp, där man också ska tala om vilken punkt på dagordningen man vill prata på. Man behöver inte vänta tills dagordningspunkten startar för att göra detta. Man kan lämna in en eller flera lappar när dagordningen är fastställd. De som begär ordet sätts upp på en talarlista och stämmans ordförande ger dem ordet i tur och ordning.

Inlägg ska vara korta och handla om den punkt på dagordningen som diskuteras. Mötet kan besluta om begränsning av talartiden, t.ex. till tre minuter. Överskrider man talartiden, så avbryts man av stämmans ordförande, som ger ordet till nästa person på listan. Har man

talat en gång under en punkt, så får man vänta tills de andra som anmält sig har talat, innan man får ordet igen.

I svenskt föreningsliv är det ofta männen som pratar mest. Det kan vara ett skäl till att begränsa talartiden. Är man flera som tänker tala om samma sak, så kan man överlåta det till en kvinna. På så sätt får vi större jämställdhet i talarstolen.

Varje delegat behöver inte yttra sig på årsstämman, men varje delegat ska ta del av förslagen och diskussionerna och sedan självständigt ta ställning och rösta.

Debatt och beslut

Vid varje ny dagordningspunkt får förbundsstyrelsens föredragande ordet först. Den föredragande redogör för förslaget till beslut och slutar med att yrka bifall till detta. Om en eller flera delegater vill att något annat beslut fattas ska de begära ordet och lägga fram sina förslag till beslut (det kallas yrkande). Alla delegater har rätt att göra inlägg i debatten och lägga förslag till yrkanden. Efter debattens slut går årsstämmans ordförande igenom de förslag som finns och lägger fram förslag till propositionsordning, alltså den ordning i vilken besluten fattas.

Beslut fattas i de flesta fall genom acklamation. Det innebär att delegaterna ropar "ja" till något av de förslag som stämmans ordförande presenterar. Vid beslut står alltid två förslag mot varandra. Man ska därför inte ropa nej till det man inte gillar. Istället ropar man ja till det man gillar.

Om det inte går att avgöra vilket förslag som fått flest ja-rop, eller om någon delegat begär votering fattas i stället beslut med handuppräkning. Ibland föreslår stämmans ordförande försöksvotering. Det innebär att ordföranden först försöker bedöma vilket beslutsalternativ som får flest uppräknade händer. Går det inte att bedöma räknas rösterna. Om någon begär votering ska den genomföras.

Valen

En viktig uppgift för årsstämman är att välja personer till riksförbundets förtroendeposter.

Vid val på årsstämman så presenterar först Valberedningen sitt förslag. Därefter är det dags för pläderingar. Plädering innebär att en delegat går upp och talar för att någon av personerna på förslag ska väljas. Man kan plädera för mer än en person om man vill det. Flera delegater kan också plädera för samma person.

Det hör till god ton i svenskt föreningsliv att man inte motpläderar, alltså pratar negativt om någon på förslag. Detta för att delegaterna inte kan faktakolla vad som sägs från talarstolen. Vet man något negativt om en person ska man vända sig till valberedningen i förväg, så att den kan ta med det i sin bedömning.

Val till förtroendeposter kan ske med acklamation. Om det blir omröstning mellan olika kandidater under valen, är det praxis att dessa sker med slutna valsedlar. Vid lika röstetal i personval avgör lottdragning.

Stämman avslutas

Mot slutet av stämman avtackas de som nu lämnar sina förtroendeuppdrag i riksförbundet. De har ett eller flera år arbetat ideellt för Samhällets Styvbarn och medlemmarna får ett tillfälle att visa sin uppskattning för deras arbete.

Därefter framför den nyss valda förbundsordföranden några avslutningsord.

Slutligen förklarar stämmans ordförande årsstämman för avslutad och slår klubban i bordet.

Lokalföreningen i Göteborg ser fram mot att vara värd för årsstämman 2014 och jubileumsfirandet.

Då ses vi på stämman i den härliga staden Göteborg! Vi skall både fatta stämmobeslut och stämma upp våra stämmor i 10 års jubileet!

Trevlig resa och varmt välkomna!

Kram!

Yvonne Palm